

Thema's DNB toezicht - Verzekeraars

Aandachtspunt	Uitwerking
Prioriteiten	Van de vele uitdagingen waarmee de verzekeringssector in Nederland te maken heeft, heeft DNB er drie (inspelen op verandering, lage rente en digitalisering) aangewezen als prioriteit van het toezicht voor 2020. Het hoofdthema van deze prioriteiten is de beheersing van de risico's waarmee verzekeraars te maken hebben. Meer specifiek gaat het om het inspelen op veranderingen in de omgeving van verzekeraars, de lage renteomgeving en de risico's samenhangend met technologische ontwikkelingen.
Inspelen op veranderingen	Er is verandering in de verzekeringssector nodig door een drietal factoren, namelijk: de huidige economische omstandigheden, digitalisering en verduurzaming van de samenleving. Ten gevolge van deze factoren hebben in 2019 een aantal belangrijke consolidatiebewegingen plaatsgevonden, en zijn nieuwe partijen toegetreten tot de markt. DNB verwacht dat deze bewegingen zich zullen voortzetten in 2020. De noodzaak van verandering is ook te vinden in een toenemende belangstelling van buitenlandse private equity gerelateerde aandeelhouders in Nederlandse (levens)verzekeraars. DNB gebruikt de verklaring van geen bezwaar (vvgb) hierbij als instrument ter bescherming van de belangen van de (Nederlandse) polishouders. Tot slot zal DNB in 2020 aandacht besteden aan het verandervermogen en risicomanagement van verzekeraars. Van belang hierbij is het vermogen om zowel de fysieke als transitierisico's die samenhangen met klimaatverandering goed te beheersen. Voor de beoordeling van de mate waarin verzekeraars in hun ORSA en beleggingsbeleid rekening houden met deze risico's heeft DNB een kader ontwikkeld.
Lage rente	Door de langdurig lage rente wordt het beleggingsbeleid van verzekeraars uitdagender en kan het risicoprofiel van verzekeraars verslechteren indien zij beleggen in risicovollere activa. Daarnaast kan de economische solvabiliteit (de solvabiliteit zonder toepassing van de UFR en VA uit Solvency II) ervoor zorgen dat verzekeraars minder mogelijkheden hebben om – bijvoorbeeld – risico's over te dragen of balansrisico's te mitigeren wanneer ze in zwaar weer komen. Vooral bij verzekeraars met langlopende verplichtingen die relatief erg rentegevoelig zijn (bijvoorbeeld levens- en uitvaartverzekeraars), speelt dit risico. De beheersing van deze risico's staat hoog op de agenda van DNB.
Digitalisering	De (impact van) technologische innovatie in de verzekeringsbranche is wederom een speerpunt in het toezicht van DNB. Het is van belang dat verzekeraars technologische ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor hun bedrijfsmodellen in beeld hebben en daar adequaat op anticiperen. Tot slot moet in het licht van de technologische ontwikkelingen worden uitgekeken voor kwetsbaarheid van verzekeraars door de uitbesteding van diensten aan derde partijen, hacking en reputationele vraagstukken (hierbij valt te denken aan artificial intelligence). Ook heeft DNB aandacht voor cloud computing, cyberweerbaarheid, het gebruik van algoritmes het verhogen van tekortschietende datakwaliteit.
Themaonderzoeken	In 2020 zal DNB een themaonderzoek uitvoeren naar het eigen risicobeheer van verzekeraars, in het kader van de zogenoemde 2e pijler van Solvency II. Het themaonderzoek uit 2019, over Voorbereidende Crisisplannen (VCP's) zal worden voortgezet in 2020.
Internationale samenwerking	EIOPA zet steeds meer in op convergentie van het Europese toezicht op verzekeraars. DNB zal dit, ook in 2020, ondersteunen en er actief aan bijdragen. Belangrijke onderwerpen hierbij zijn volgens DNB het toezicht op interne modellen, operationele- en cyberrisico's, toezicht op grensoverschrijdende activiteiten en het gebruik van data/technologie door de nationale toezichthouders. DNB zal de uitgangspunten voor het toezicht op interne modellen in nauwe afstemming met EIOPA opstellen. Ook zijn de eerste stappen naar mondiale kapitaalstandaarden voor verzekeraars gezet door

de goedkeuring van de reference ICS (International Capital Standard) door de IAIS. Tot slot krijgen grote verzekeraars te maken met een nieuw kader dat IAIS heeft goedgekeurd om systeemrelevantie van verzekeringsactiviteiten te monitoren en te beoordelen.

Thema's DNB & AFM toezicht – Sector overstijgend

Aandachtspunt	Uitwerking
DNB & AFM: Algemene trends en risico's	DNB en AFM noemen enkele risico's, uitdagingen en trends in de Nederlandse financiële sector die in 2020 om bijzondere aandacht vragen in het toezicht: 1. Langdurig lage rente; 2. Financieel-economische criminaliteit; 3. Belang van verandervermogen van financiële instellingen; 4. Cyberaanvallen en IT-verstoringen; 5. Digitalisering van de financiële sector; 6. Wereldwijde geopolitieke onzekerheid en Brexit; 7. Invoering van (Europese) wet- en regelgeving; 8. Overgang naar een duurzame economie en samenleving; en 9. Kwetsbaarheden op de vastgoedmarkten.
DNB & AFM: Technologische vernieuwing en digitalisering	DNB zal komend jaar, als onderdeel van de actualisatie van haar toezichtmethodologie, een data-gedreven aanpak in haar toezichtpraktijk integreren. DNB heeft in 2020 specifiek aandacht voor de verhoging van de datakwaliteit ten behoeve van rapportages en assessments en zal het gebruik van al bestaande data optimaliseren. DNB zal in 2020 verder samenwerken met de sector in pilots en projecten om daarmee verdere kennis op te bouwen over de impact en kansen van technologische ontwikkelingen. DNB biedt daarbij ruimte aan voor innovatie en publiek/private samenwerking op het gebied van customer due diligence, policy alignment en transactiemonitoring. De AFM blijft belangstelling houden voor nieuwe vormen van financiële diensten, zoals crowdfunding en initial coin offerings.
DNB: Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en duurzaamheid	DNB heeft de identificatie en beheersing van klimaatrisico's in grote mate verankerd in haar toezicht op banken, verzekeraars en pensioenfondsen. In 2020 zal dit verder ten uitvoer worden gelegd. In het kader van duurzaamheid en toekomstgerichtheid zal DNB komend jaar verkennen op welke wijze de beheersing van klimaatrisico's geïntegreerd kan worden in markttoetredings- en toetsingsvereisten.
DNB: Financieel-economische criminaliteit	DNB heeft het voorkomen van betrokkenheid van financiële instellingen bij financieel-economische criminaliteit tot één van haar strategische prioriteiten gemaakt.
AFM: Toezichtprioriteiten	De AFM heeft enkele toezichtprioriteiten voor 2020 geformuleerd, waarbij de AFM in het kader van toezicht op financiële dienstverlening de volgende prioriteiten aangeeft: 1. Duurzame bijdrage aan producten en diensten met langetermijneffecten;

2. Organisatie financiële ondernemingen (o.a. gedrag en cultuur); en
3. Tegengaan van witwassen, terrorismefinanciering en andere financieel economische criminaliteit.

Thema's Autoriteit Persoonsgegevens (AP) toezicht – Financial services - Sector overstijgend

Aandachtspunt	Uitwerking
AP: Trends	De AP onderscheidt drie trends in het kader van digitalisering van de samenleving die invloed hebben op het werk van de AP: 1. Doorgroei van de datasamenleving; 2. Toename van digitaal onrecht; en 3. Toename van privacy bewustzijn. In de komende periode zal de AP zich richten op het vormgeven van een stelsel van toezicht op Artificial Intelligence en algoritmes waarin persoonsgegevens worden gebruikt. Volgens de AP is het van belang dat bedrijven en organisaties die geautomatiseerd besluiten nemen aan de eisen uit de AVG voldoen, zoals de informatieplicht, transparantie, uitlegbaarheid en menselijke tussenkomst.

Contact

Pieter van Rijsbergen
HVG Law LLP
pieter.van.rijsbergen@hvglaw.nl
+31 (0) 6 2125 2890

AP Toezicht

Saskia Vermeer-de Jongh
HVG Law LLP
saskia.de.jongh@hvglaw.nl
+ 31 (0)6 2908 3850